

A juhász szerelme

Kardos János – Nyári Arnold³

Fókusz: Fontosabb-e a szerelem a hivatásnál, a ránk bízott feladatoknál?

Életkor: 6. osztályosok.

Tanulási terület: Őszinteség, felelősségvállalás.

Időtartam: 2 x 45 perc.

Egyéb: A drámaóra két tanár részvételére épül.

1. Tanári narráció: Játékunk valahol Magyarországon játszódik, nem napjainkban, hanem a múltban, talán Mátyás király idejében. Nem biztos, hogy a történelemtudásunkat kell segítségül hívunk, inkább a róla szóló anekdoták, mesék világát próbáljuk meg felidézni. Az első helyszín egy falu, olyan, ahol talán már Mátyás is megfordult áruhában, *de senki nem vette észre!* Kik lakhatnak egy ilyen faluban, mi lehet a foglalkozásuk, mivel töltik a szabadidejüket, próbáljuk meg közösen összegyűjteni! Ezekből, mindenki válasszon magának egyet és találjon ki hozzá *egy* tulajdonságot, ami a legjellemzőbb az általa játszott szereplőre, amiről a többiek is ismerhetik. Például: fukar pék, szelíd kovács. Ha lehet, különböző foglalkozásokat és tulajdonságokat válasszunk!

2. Mindenki készítsen **szobrot** az általa választott szereplőről, majd egy olyant is, amikor ez az ember mérges, illetve egy olyant, amikor valami nagy öröm éri!

3. Alkossunk **párokat** és játsszunk el egy rövid **jelenetet**, ami megtörténhetett a két ember között, és amiből kiderül a választott tulajdonságuk! Mutassuk meg egymásnak az elkészült jeleneteket!

4. Tanári narráció: Született ebben a faluban egy fiú, akiről már suhanc korában kiderült, hogy egyszerűen nem tud hazudni. Mikor már magabiztosan terelgette a falu birkanyáját, akkorra csak igazmondó juhászként emlegették!

5. Váljunk szét három **kisebb csoportra** és készítsünk **jeleneteket** az igazmondó juhász eddigi életéből, 8, 14 és 18 éves korából, olyant, amit azóta az egész falu megemleget, és ami ebből a különleges tulajdonságából adódik! Mutassuk meg egymásnak a jeleneteket!

6. Színházi jelenet (a két drámatanár játssza): Két falubeli legény arról beszélget, hogy milyen szerencsétlen ez a juhász a nőekkel, egész életében balfék volt a lányokkal, valahogy mindig rosszul sikeredik a dolog, amikor ismerkedni akar, a lányok most már el is kerülnek, szerintük még sosem volt szerelmes!

7. Dolgozzunk az előző **csoportokban, játsszuk** el, hogy milyen problémái lehettek a lányokkal történő ismerkedéskor, miért ilyen szerencsétlen e téren az igazmondó juhász! Mutassuk meg egymásnak a jeleneteket!

8. Írjuk meg két csoportban azt a monológot, amit a juhász talán csak a birkáknak mondott el a lányokkal való kudarcai után!

9. Egész csoportos improvizáció és forró szék: az igazmondó juhász híre bejárta az egész országot, eljutott a király fülébe is és felkeltette az érdeklődését. Összehívta legtudósabb tanácsadóit, hogy kikérje véleményüket: mi lenne, ha felfogadná a királyi nyáj őrzésére? A tanácsadók, mint máskor is, nem értettek egyet abban, hogy érdemes-e felfogadni a juhászt! Játsszuk el a megbeszélést, majd egy időugrással azt is, amikor a király magához rendeli a juhászt, ahol a tanácsadók is kérdésekkel bombázzhatják az igazmondót, ki-ki a saját véleménye szerint (alkalmazná-e a juhászt vagy sem)! A juhásznak, természetesen nagy megtiszteltetés lenne, ha felvenné a király, ez jelenthetné „pályája csúcsát”!

³ A III. Drámaíró-versenyen népmesék közül válogatott a Kuzmann Nóra, Lipták Ildikó, Tóth Adél összetételű zsűri. A kiválasztott öt meséből sorsoltak ki egyet, mégpedig a Mátyás király és az igazmondó juhász címűt. A közölt óravázlat megosztott I. díjat kapott.

10. Tanári narráció: A király alkalmazta a juhászt, de felhívta a figyelmét, hogy nehéz dolga lesz, mert az ő tulajdonában van a világ egyetlen aranyszőrű báránya. Ha az elveszik, példás büntetésben részesül, és hogy juhász nem lesz többet, az is biztos! Ha viszont megőrzi, akkor minden évben kap 100 zacskó aranyat! A király és a juhász kezét rázták, szentesítve a megállapodást! Teltek a napok, a juhász jól végezte dolgát, míg egy napon vendégségbe jött a burkus király Mátyáshoz, és magával hozta csodálatosan szép lányát!

11. Színházi jelenet + monológ: A királyi vacsorán eldicsekedett Mátyás az igazmondóval, behívatta hát a juhászt, egyék velük! A juhász belépett a terembe, meglátta a királylányt és a következőt gondolta... Ezen a ponton a juhász „magánbeszéde” következik: „Ilyen csodálatos lányt még soha nem láttam, bárcsak a karjaimban tarthatnám, ez bizony szerelem első látásra!...” (*Élőben kicsit hosszabb változatot ajánlunk...*)

12. Bizony a lány is hasonlókat érzett, s amint tehetett, a vacsora után kisurrant, hogy kettesben lehessen a juhással. Amikor amaz meglátta, megrettent, nehogy ugyanúgy elrontsa az ismerkedést, mint a korábbiakat, de hazudni mégsem hazudhat! Nézzük meg a találkozást **fórum-színházzal**, a játszók a juhászt segíthetik ötleteikkel!

13. Eltelt hat hónap, s a burkus királylány, amikor csak tehetett, találkozott a juhással. Fél év múlva mindketten biztosak lettek abban, hogy együtt akarják leélni az életüket, össze akarnak házasodni. **Három csoportban** nézzük meg, hogy mi történt ez alatt az idő alatt, mitől olyan biztosak a szerelmükben! Néhány képpel is megelégedhetünk, de ha jelenetek készülnek, még jobb. **Ezeket** mutassuk is meg egymásnak!

14. Szerelmük nem maradt titokban, a burkus király észrevette, hogy a lány szerelmes, és azt is megtudta, hogy kibe! Hogy mit gondolt magában, megtudhatjuk tőle. **Monológok** – ezekből kiderül, a király ki akarja használni lánya szerelmét, hogy megszerezze az aranyszőrű bárányt. Ha nem sikerül, hát nem adja hozzá a juhászhoz! Párhuzamosan, illetve váltogatva halljuk a juhász szövegével, aki mintha a királylánytól most értesülne az apja tervéről, elbizonytalanodik (de csak őt halljuk, a királylányt nem).

15. Döntési helyzet: Mit tegyen a juhász?

- Ellopja a bárányt, s ezzel vállalja a király büntetését. Száz botütés és elbocsátás. Szembesítés a királlyal. Milyen lesz az esküvő? Meghívják-e Mátyást? Milyen lesz az élete? Milyen lesz a viszonya apósával? Mi történik, ha visszamegy a falujába, hogyan fogadják, mit mondanak a háta mögött?
- Nem lopja el. Búcsúzkodás a királylánytól. Találkozás más lányokkal. Mire költi a zacskó aranyat? Felségül vesz-e valakit? Ha igen, beszél-e még a burkus királylányról? Hazalátogat a falujába, beszélget a kocsmában a vele egyidős férfiakkal stb.

Két csoportban, egy-egy tanár irányításával készítsünk jelenetet a két variációra (egyik csoport az egyiket, a másik a másikat)! Ezt követően mutassuk meg egymásnak az elkészült jeleneteket (beszámolók)!

16. Az óra lezárása: a résztvevők kapnak egy-egy példányt a meséből.

A képzelet ára a félelem

Lukács László

*A foglalkozás első része bemutató órának készült. 2002. november 23-án játszottuk a Marczibányi Téri Művelődési Központban. A foglalkozásvezető segítői Bezeckzy Erzsébet, Kulánda Nikolett és Mayer Zita voltak. Jelen írás a bemutató óra vázlatát és annak folytatását tartalmazza. A „tantermi” változatok lehetőségeit dőlt betűvel szedtük és * jelöli.*

Csoport: 9-10 évesek, vagyis általános iskola 3. osztályos gyerekek (25-28 fő), heti egy tantervi drámaórával.

Idő: Két tanítási óra.

Tér: Drámaterem.